

בסוד עבדיך

דמית הדר כבוד הודך

❖ בס"ד ❖ גליון פ"ג ❖ פרשת נצבים וילך תשפ"ג ❖ "שוש אשיש" ❖ הנושא: הפטרת חתן - "שוש אשיש" ❖

הפטרת פרשת נצבים וילך

"שוש אשיש בה' ... וינטלם וינשאם כל ימי עולם" (ישעיהו ס"א י" - ס"ג ט"ו).¹

ומבואר בהפטרה שלעת הגאולה ישמחו ישראל בה', ונמשלה שמחתם לשמחת חתן וכלה, וה' יגדיל ויפרסם כבודה של ירושלים, וינקום את נקמתה עד שתזרח צדקתה וישועתה לעיני כל הגוים. והנביא קורא לצדיקים שומרי חומות ירושלים, שלא ירפו מלהזכיר לפני ה' את הבטחת הגאולה. והנביא מתאר את ההכנות לקיבוץ גלויות ישראל ואת הדרה ופארה של ירושלים לעתיד, ושהגיע שנת הגאולה, ועת שה' ינקום באדם באף ובחמה, ואף בעת הגלות נזכיר חסדי ה' שמושיענו באהבתו ובחמלתו כל ימי עולם.

וכתב הלבוש (ס"ה תכ"ח ס"ח) ומפטירין בו' דנחמתא לאחר תשעה באב, כדי לנחם את העם מן החורבן עד כלות השנה.

וכתבו התוס' (מגילה לא: ד"ה "ר"ח אבי'), ולעולם "שוש אשיש" ב"אתם נצבים" דהיינו שבת שלפני ר"ה, לפי שהוא סוף הנחמות. ובארחות חיים (הל' קה"ת ס"י ס"ד), והטעם לאלו שאומרים "שוש אשיש" קודם ר"ה, דכתיב (שמואל ב' ז' כ"ג) "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ", שבוטח בה' ואינו מתפחד אפילו מיום הדין.

הפטרת "שוש אשיש" במקום חתן

המנהג הקדום שהיו נוהגין מימות הראשונים, שבית הכנסת שנמצא בו חתן בשבת שבתוך שבעת ימי המשתה, היו קורין הפטרת חתן - "שוש אשיש"² משום

משום דכתיב בה' "כי יבעל בחור בתולה יבעלך בניך ומשוח חתן על כלה ישיש עליך אלקיך"³. (והוא מלבד מה שהיו נוהגים שהחתן היה קורא בתורה "ואברהם זקן בא בימים"⁴).

והאור זרוע (סו"ס צ"ב) כתב, והפטרה של חתן לא כתיבא אלא שהוא מנהג שנהגו מחמת שמחה.

וכתב הלבוש (ס"ה) ובחתונה קורין "שוש אשיש" שמדברת בשמחת חתן וכלה.

"שוש אשיש" בא להחליף הפטרת השבוע או להוסיף עליה

ויש מקומות שהיו נוהגין לדחות לגמרי הפטרת השבוע מפני הפטרת "שוש אשיש"⁵, וכן נהגו בקהילות אשכנז. ויש שנהגו לקרוא הפטרת השבוע ולהוסיף כמה פסוקים מהפטרת "שוש אשיש"⁶, וכן היו נוהגים בקהילות הספרדים.⁷ ויש להבין מה שורש המחלוקת בין המנהגים.

הפטרת חתן נדחית מפני הפטרת שהוזכרו בתלמוד ובפסיקתא

והנה מצאנו שהפטרות מסוימות שקורין במשך השנה, לא ניתן לדחותם כדי לקרוא הפטרת חתן, וכגון בשבתות של ארבע פרשיות וראש חודש ומחר חודש וחנוכה, לפי שהפטרת חתן לא הוזכרה בתלמוד אלא שנהגו לקרותה עבור שמחת חתן, ועל כן אינה דוחה הפטרה מענין היום שכתובה בתלמוד.⁸ וכן הפטרת חתן אינה דוחה תלתא דפורענותא ושבעה דנחמתא ותרתי דתיובתא

ובדרכי משה (שם) הביא בשם מהר"ק (שם) שאף למנהג אשכנז שהפטרת חתן נדחית מפני הפטרה שהוזכרה בתלמוד, מ"מ מוסיפין כמה מפסוקי "שוש אשיש", וכ"כ במנהגי ר"א טירנא (שם). והביא בשם התרומת הדשן (ס"י כ') שכתב דאין לעשות כן משום דאין מדלגין מנביא לנביא, ובפסקי תה"ד (ס"י צ"ד) כתב שאם שניהם בספר אחד והדילוג הוא מתחילתו לסופו - רשאי לדלג עד להפטרת חתן. וכן הוזכר במג"א (ס"ק ה'), וכן הביא המג"א (ס"י תרפ"ד ס"ק א') לענין שבת חנוכה.

הפטרת המועדים - ולפ"ז לכאורה אם יש חתן ביו"ט שחל בשבת או בשבת חול המועד, יוסיפו כמה מפסוקי "שוש אשיש".

ויש לדון ביו"ט שחל בחול, והיינו אם תקנו להפטיר בשל חתן רק בשבת של ימי המשתה שאז הוא חיוב לעלות לתורה, או שבכל יום שתקנו להפטיר בנביא קורין "שוש אשיש", (אולם בתענית ציבור ומנחת יוה"כ שעיקר תקנת הפטרה הוא לעורר לתשובה, פשיטא שלא תקנו להפטיר בשל חתן).

7 ובהערות למנהגי וורמיישא (להגרבי"ש המבורגר שליט"א - ס"י רל"ה ע"ג) האריך לבאר שהמנהג להפטיר רק בשל "שוש אשיש" הוא מנהג מראשוני אשכנז - ולכן הביאו הרמ"א, לעומת המנהג להוסיף כמה מפסוקי "שוש אשיש" עם הפטרת השבוע הוא מנהג הספרדים - ולכן הביאו הבית יוסף בשו"ע. ועיי"ש שיישב בזה קושיית המשגיב (ס"י רפ"ה).

8 מעשה הגאונים (אות נ"ז), ספר הפרדס לרש"י (עמ' שמי"ט) אור זרוע (ס"י שפ"ט ותס"ד) בשם רב עמרם, מנהגי מהר"ק (שם), ספר המנהגים לר"א טירנא (שם), דרכי משה (שם) בשם המרדכי (שם), ונפסק ברמ"א (שם).

ועיי' במנהגי מהר"ק (שם) ובספר המנהגים לר"א טירנא (שם), שכתבו שהפטרת שבת ר"ח ומחר חודש אינם כתובים בתלמוד אלא בפסיקתא. ותמוה שהרי הם מפורשים בגמ' מגילה לא.

כבוד הבריות בשמחת חתן - ויש לציין שבה"מ מכת"י על מנהגי מהר"ק (עמ' ס"ט אות ב-ג), הביא בשם ה"ר מרדכי מצרפת, יש אומרים שהפטרת חתן דוחה אף הפטרות המוזכרות בתלמוד ובפסיקתא, משום כבוד החתן - דגדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה

שמחת תורה - ויש לדון בשמחת תורה שמפטירין "ויהי אחרי מות משה", אם מה שאנו קורין בה הוא מפני חובת היום וכמו שהוזכר במגילה לא. ודוחה הפטרת חתן, או שמחמת שהוא מענין מיתת משה מהפרשה שקראו בה, ונדחית מחמת הפטרת חתן.

ומ"מ לא שכיו חתן בשמחת תורה, דהא אין נושאין נשים במועד. (ומשכ"ל כגון שנשא אשה בלא סעודה וכמ"ש הש"ד חמד (ח"ח עמ' 14), או שנסע לעיר אחרת מיד לאחר החופה והגיע למחוז חפצו בחו"מ שמתחיל אז ימי המשתה, וכמבואר בבית שמואל (אהע"ז ס"י ס"ב סק"ד) וט"ז (ס"ק ח'), ואכמ"ל).

1 מהרה יבנה המקדש - ויש להסתפק אם לעתיד לבוא נפטיר בו' דנחמתא, או שנקרא מעין הפרשה ממה שהובא ברמב"ם בסדר הפטרות (סו"ס אהבה), דהפטרת השבוע "ויוסף יהושע את כל שבטי ישראל ... וזיתים אשר לא נטעתם אתם אוכלים" (יהושע כ"ד א-ג'). ועיי' בזה במדור "בנביאי האמת וצדק".

2 והגר"ש דבליצקי זצוק"ל (זרח השמש עמ' כ"ה הערה נ"ח), דייק מדברי המג"א (ס"י רפ"ה ס"ק י"ב), שלא היו מקפידין דוקא להעלות החתן למפטיר, אלא כל מי שעולה למפטיר היה קורא "שוש אשיש" לכבוד החתן, וכן מבואר להדיא במנהגי וורמייזא (נישואין בשבת - בריילפט).

3 וקורין בישעיהו (ס"א י" - ס"ב ה') "שוש אשיש בה' ... ישש עליך אלקיך", וכן מבואר בכל בו (סימן כ') ובארחות חיים (הל' קה"ת ס"י ס"ב) ובתרומת הדשן (ח"א ס"י כ') ובאבודרהם (סוף סדר ברכת נישואין).

ובמנהגי וורמייזא (שם) מסיימין כמו בהפטרת נצבים (ס"ג ט"ו) "כל ימי עולם". ומנהג האיטלקים להתחיל "ונועד בגוים ... ישש עליך אלקיך" (ס"א ט"ו - ס"ב ה').

ובמחזור אשכנז (דפוס וילהלמשדורף תל"ב) מפטירין "כי יבעל ... כל ימי עולם" (ס"ב ה' - ס"ג ט"ו). ומ"מ לפי כל המנהגים קורין פסוק (ס"ב ה') "כי יבעל בחור בתולה יבעלך בניך ומשוח חתן על כלה ישש עליך אלקיך" שהוא עיקר הפטרת חתן.

4 וכמו שהובא בריטב"א (יומא ע.) וברבינו בחיי (חיי שרה כ"ד ג') והובא במג"א (ס"י קמ"ד ס"ק ה') בשם הכנה"ג.

5 כן מוכח מסתימת רוב הראשונים שדנו איזה הפטרות נדחות מפני הפטרת חתן, ומוכח ששקראו הפטרת חתן לא קראו בהפטרת השבוע כלל. וכן משמע במעשה הגאונים (אות ס"א) וברוקח (ס"י שני"ה) ובספר המנהגים לר"א טירנא (דיני יוצרות והפטרות) ובמנהגי מהר"ק (ס"י ע"ד), ובדרכי משה (ס"י תכ"ח אות ו') בשם המרדכי (מגילה אות תת"א) בשם רבינו משולם, וכן משמע ברמ"א (ס"י תכ"ח סעי' ח').

6 ומצאנו מנהגים חלוקים בסדר קריאת הפטרת השבוע עם פסוקי "שוש אשיש". הארחות חיים (קה"ת ס"י ס"ב) והכל בו (סימן כ') והמאירי (מגילה כד.) כתבו, שהיו קורין "שוש אשיש" לאחר הברכה שקודם הפטרה לפני שהתחילו הפטרת השבוע. ובארחות חיים הביא שיש נהגו להוסיף "שוש אשיש" לאחר שקראו הפטרת השבוע קודם הברכות שלאחריה, וכן הביא הב"י והשו"ע (ס"י קמ"ד סעי' ב'). והכל בו והמאירי הביאו, שיש שנהגו לומר "שוש אשיש" רק לאחר שסיימו ברכות הפטרה. (ולפי מנהג זה יש לדון אם יש חתן בשבת פרשת נצבים, אם חוזרין וקורין פסוקי "שוש אשיש" להכירא לכבוד שמחת החתן).

שהובאו בפסיקתא,⁹ (ויש שנהגו בשבעה דנחמתא להפטיר בשל חתן, ולשבת הבאה משלימין ההפטרה שהחסיירו¹⁰). וכן הפטרת שבת שירה אינה נדחית מפני הפטרת חתן.¹¹

מדלגין בתורה ובנביא

לעומת זאת במנהג שנהגו להוסיף על ההפטרה הקבועה כמה מפסוקי "שש" אשיש", ישנו חידוש כנגד דינא דגמרא. דהנה במתני' (מגילה כד.) מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה, ובגמ' מבואר שמה שמדלגין היינו רק עד שלא יפסוק המתורגמן משום כבוד ציבור, ובב' נביאים אין מדלגין כלל שיש כאן טירוף יותר מדאי, וכן אין מדלגין מסוף הספר לתחילתו. ונחלקו הפוסקים אם ראוי לדלג למפרע באותו נביא, (עי' מג"א (סי' קמ"ד ס"ק ד) ועיי"ש בפרמ"ג ובמשנ"ב (סי' ק ט)).

והקשה הבית יוסף (סי' קמ"ד), איך נהגו בשבת שיש בו חתן להוסיף ב' או ג' פסוקים מהפטרת "שש אשיש", ואמאי לא חששו להא דהוי דילוג בנביא.

ותירץ בשם רבינו מנחם, שכיון ד"שש אשיש" קורין על פה לאו שמיה דילוג. ועוד תירץ בשם מהר"י חביב ז"ל בשם הנמוקי יוסף וז"ל, שאני "שש אשיש" דלאו משום הפטרה קאמרינן ליה אלא כזמר בעלמא.¹²

והערוך השולחן (סי' קמ"ד סעי' ה) תירץ, דכיון שאין אומרים רק ב' פסוקים, לא חיישינן לאיסור לדלג מנביא לנביא.

הטעם שנחלקו המנהגים בהפטרת חתן

ועל פי זה נבין מהו נקודת המחלוקת בין המנהגים. שמנהג קהילות אשכנז שבמקום שיש חתן קורין רק "שש אשיש" ודוחין הפטרת השבוע, מפני שברוך כלל כדי לקרוא "שש אשיש" צריך לדלג מנביא לנביא, או לדלג באותו נביא למפרע, או לשהות בגלילה יותר מדאי, ועל כן נהגו לעולם לקרוא רק הפטרה אחת, ולכן ברוב השבתות ההפטרה מענין הפרשה נדחית מפני "שש אשיש", אולם בשבתות שא"א לדחות ההפטרה הקבועה מפני שהזכרה בתלמוד ובפסיקתא - אין קורין הפטרת חתן כלל.

ומאיך קהילות הספרדים נהגו להפטיר הפטרת השבוע ולהוסיף כמה מפסוקי "שש אשיש". ומנהג זה עומד הוא על שתי רגלים. א. מה שמצינו בעלמא שמנהג בני ספרד שכאשר מוסיפין רק ב' או ג' פסוקים אין חשש במה שמדלגין מנביא לנביא (ועי' לעיל מה שהובא הטעם לזה), וכגון מה שבר"ח שחל בשבת וביום א' - נהגו הספרדים לדלג ולהוסיף ב' פסוקים מהפטרת מחר חודש, וכמבואר בשו"ע (סי' קמ"ד ס"ב וסי' תכ"ה ס"ב). ב. שלא רצו שידחה הפטרת חתן מפני ההפטרות שהובאו בתלמוד ובפסיקתא. ולכך תקנו שלעולם יקראו הפטרת השבוע אף במקום חתן, ולשמחת חתן יוסיפו ב' או ג' פסוקים מ"שש אשיש", ובוזה ליכא איסור במה שמדלגין מנביא לנביא, ובכך לעולם אין דוחין הפטרת חתן, ואף בשבתות שקורין ההפטרות שהובאו בתלמוד ובפסיקתא.¹³

מנהגינו שאין קורין הפטרת חתן

כתב השערי אפרים (שער ט' סעי' כ"ו) ואצלנו אין נוהגין לדחות פרשת השבוע כלל, ומפטירין אף בחתונה בהפטרת השבוע כדרכו. ובפתחי שערים (אות י"ז) כתב הטעם לפי שעשכשו ערבה כל שמחה ביותר ממה שהיו, ושבת "שבת משוש".¹⁴ וכתב הערוך השולחן (שם) הפטרת חתן "שש אשיש" ג"כ אינם נוהגים בכל המדינות שלנו, והספרדים היו נוהגין כן.

ובארץ חיים (להגר"ח סתהון - מרבני צפת - או"ח סי' קמ"ד ס"ב) הביא בשם תקון יששכר (פ"ה), שנוהגין האשכנזים בצפת להפטיר "שש אשיש" ודוחין מפניה לגמרי הפטרת סדר השבוע, ובזמננו אין נוהגין כן, ואפילו ב' או ג' פסוקים ממנה אחר הפטרת השבוע א"א לא האשכנזים ולא הספרדים.

ובספר חיים (להגר"ח פלאגי - סי' ז' אות ט"ו) שמנהגו באזמיר שאין קורין בה כלל.

והגר"ש דבליצקי צוק"ל הנהיג בבית מדרשו (זוהר השמש עמ' כ"ה), שבשבתות של שבעה דנחמתא וכן בשבת ר"ח, שההפטרה היא סמוכה ל"שש אשיש", אם אירע שנזדמן חתן בביהכ"נ, מדלגין ומוסיפין (סי"א - ס"ב ה) "שש אשיש ... ישיש עליך אלקיך".¹⁵

שבת חנוכה - כתב הרמ"א (או"ח סי' תרפ"ד סעי' ב') ואם חל חתונה בשבת זו מפטירין בשל חנוכה. וכתב הלבוש (סעיף ג') שהטעם שמפטירין בשל חנוכה ולא בשל חתן מפני שפרסומי ניסא עדיף.

שבת שניה של חנוכה - כתב האליהו רבא (סי' תרפ"ד ס"ק ז') בשם המטה משה (סי' תתקצ"ו), שמשמע מהרמ"א שהפטרת חנוכה דוחה הפטרת חתן בין בשבת ראשונה של חנוכה בין בשבת שניה, ושכן נוהגין. וכן מוכח מדברי הדרכי משה (שם) בשם המרדכי (שם) בשם רבינו משולם, שאין חילוק בין הפטרת שבת ראשונה של חנוכה להפטרת שבת שניה של חנוכה, שהרי שניהם הוזכרו בגמ' ועל כן אינם נדחים מפני הפטרת חתן. וכן הובא במהרי"ל (הל' חנוכה י"ג) שכן עשו בווינא וכן פסק מהרי"ט, וכ"כ בלקט יושר (הל' חנוכה סי' כ"א) בשם רבו התרומת הדשן.

אולם הדרכי משה (סי' תקפ"ד אות ג') כתב וז"ל, במנהגים (לר"א טירנא עמ' קמ"א) וכו' ואם חל חתונה בשבת חנוכה יש להפטיר בשל חנוכה, ומהר"א כתב להפטיר בשל חתונה, וכ"ה באור זרוע (ח"ב סי' שצ"ד), ועי"ל (סי' תכ"ח) דנהגין להפטיר בשל חנוכה - ולא קאי מהר"א כי אם כשחל ב' שבתות בחנוכה, דבשבת שניה שהיא זאת חנוכה מפטיר בחתונה עכ"ל, וכן הוא דעת המהרי"ל (שם), והובאו דבריו במג"א (סי' א'). וכתב הלבוש (שם) שבשבת שניה מפטירין בשל חתן, הואיל וכבר הפטירו בשל חנוכה בשבת ראשונה. ובגליון של שבת חנוכה תשפ"ג - הארכנו בטעמי החילוק בין שבת ראשונה לשבת שניה.

מורים דמוקפין - ויש לדון בפורים דמוקפין שחל בשבת, אם הפטרת "פקדתי את אשר עשה עמלק" דוחה הפטרת חתן, לפי שהוא חובת היום ודינה כמו שהזכרה בתלמוד, וכן הוזכר בגמ' לענין שבת זכור, או שהוא רק מענין הקריאה של "ויבוא עמלק" ונדחית מפני הפטרת חתן.

שבת הגדול - ויש לדון אם הפטרת חתן דוחה הפטרת "וערבה" שמפטירין בשבת הגדול מענין היום, אף דלא הוזכר בתלמוד ובפסיקתא, ועי' מנהגי מהר"א (אות פ') דקצת משמע שמפטירין בשל חתן.

9 ספר המנהגים לר"א טירנא (שם), דרכי משה (סי' תכ"ח אות ו') בשם המרדכי (שם), ורמ"א (סי' תכ"ח ס"ח).

אולם המרדכי איירי רק לענין נחמתא ותיובתא ולא על פורענותא, והדרכי משה איירי רק בפורענותא ולא בנחמתא. וברמ"א משמע דקאי על כולם, וכן כתב הפרמ"ג (א"א סי' תכ"ה ס"ק ה') להדיא - וכן לענין הפטרות דפורענותא "דברי שמעו וחזון". וצ"ע דהא אין עורכין נישואין בבין המצרים, ומה שהפטרת "דבריי" דוחה הפטרת חתן מיתוקמי כשנשא אשה קודם י"ז בתמוז, אבל "שמעו" וחזון" לא מצוי שידחו הפטרת חתן.

ובמהר"א (שם) כתב טעם נוסף שאין הפטרות דנחמתא נדחות מפני הפטרת חתן, משום דכולהו שמחה יינה.

10 ספר הפרדס לרש"י (עמ' שע"א) אם יש חתן בשבתות של נחמה יפטירו לו "שש אשיש", ובשבות לאחר מכן חוזרין להיכן שדילגו עד שיקראו לנצבים "קומי אורי", ואם יהיו נישואין בכמה שבתות אומר "שש אשיש" בכלן וחוזרין למקום שהניחו, ומה שישאר בסוף מניחין ואין אומר, וראיה להן "מוטו נדחה". ר' שלמה זמן טרייש כתב להשלים מה שדילגו ואף שלא כחסדר דאינו אלא בשביל נחמה, עכ"ל. וכ"כ האגודה (מגילה אות ס"ו), וכתב המרדכי (שם) והתרומת הדשן (פסקים סי' צ"ד), שאם יש חתן בשבתות דנחמתא כשקורין "רני עקרה" או "עניה סוערה" - יפטירו בשל חתן, ובשבת בשניה יחברו "עניה סוערה" עם "רני עקרה", ועי' בגדי ישע וחי' אנשי שם (על המרדכי).

11 דרכי משה (שם) בשם מנהגי מהר"א (סי' ע"ט), וכ"כ הרמ"א (שם). ולכאורה הטעם שדוחה הפטרת חתן, אף שלא הוזכרה בתלמוד ובפסיקתא, מ"מ מחמת חשיבותה של "שירת דבורה" הוי כמו שהוזכרה בתלמוד.

כתב הרוקח (סי' ש"ה), במגנצא נזדמן חתן ל"יושע" ואמרו "יודבר דוד" ודחו "שש אשיש", עכ"ל. ובפשוטו כוונתו לשבת פרשת בשלח, ונהגו שם להפטיר "יודבר דוד" ולא שירת דבורה כמנהגנו, דלא מסתבר דאיירי בשביעי של דפסת, דהא לא שייך חתן בשביעי של פסח דאין נושאין נשים במועד, וכמו שנתבאר לעיל (הערה 8) גבי שמחת תורה.

12 וכ"כ המאירי (מגילה כד.). ועיי"ש בבית יוסף שהביא תירוץ נוסף בשם התרומת הדשן, שאף שבימיהם אסרו לדלג מנביא לנביא, היינו מפני שהיו כתובים בגלילה והיה טורח ציבור, והיום שנתבים בקונטרסים ליכא למיחש לטורח ציבור ושירי לדלג אפילו מנביא לנביא. ועיי"ש שהביא עוד תירוץ בזה, והארכנו בזה בגליון פ' משפטים תשפ"ב.

13 ושמה לכך יש שנהגו לקרוא רק לאחר ברכות ההפטרה (עי' הערה 6), כדי שידעו שאינה חלק מההפטרה שאסור לדלג בה, אלא היא זמר בעלמא, וכמו שתי' הבית יוסף. וכן מצינו בארחות חיים (שם) ובכל בו (שם) שהיו אומרים פיוט א' קודם שיתחילו "שש אשיש", והיינו להודיע שאינה חלק מההפטרה אלא זמר בעלמא. (ובמחזור ויטרי (סי' תפ"ד-תפ"ז) הביא פיוטים שנהגו לקרוא בהן לחתן לעלות לתורה).

ומאיך מה שהביא הבית יוסף שנהגו לקרוא רק ב' או ג' פסוקים, ואע"פ שהתרומת הדשן (סי' כ') כתב שבאושטרייך נהגו להוסיף עד "ישיש עליך אלקיך", שהוא ז' פסוקים מתחילת "שש אשיש", וכ"כ באבודרהם (סוף סדר ברכת נישואין), לפי שס"ל כהערה"ש שרק כשאינו אומר אלא פרשה קצרה של ב' או ג' פסוקים - ליכא למיחש משום מדלגין מנביא לנביא. והנהגין להוסיף ז' פסוקים - ע"כ משום דס"ל כשאר התירוץ שהביא הב"י, שקורין אותו על פה או שמכוין לומר בעלמא.

14 וטעם נוסף הביא הגר"ש המבורגר שליט"א (הערות למנהגי וורמיישא - סי' רל"ה הע' 21-65), שמה שנהגו לקרוא בהפטרת חתן הוא רק כשהשמחת נישואין נעשה בשבת עצמה, וכמו שנהגו בדורות הקודמים לעשות החופות בימי ו', ולא בשבת שלאחר שמחת הנישואין שנערכה באמצע השבוע, ועמ"ל לא ביטלו מנהג ותיקין זה, והוא נשכח מחמת שפסקו בדורות הללו לעשות שמחת הנישואין בשבת, ונפק"מ בזמננו שאם יעשו שמחת נישואין בשבת יצטרכו לקרוא הפטרת "שש אשיש".

15 והיינו משום שבהפטרות שסמוכות זו לזו - אין אנו סותרים את דין הגמ' הנזכר על צורת הדילוג בנביא (וכמו שהובא בעהר 6), ואף שבשבת ר"ח צריך לדלג למפרע, י"ל שכיון שנחלקו הפוסקים איך ראוי לדלג בנביא למפרע, ניתן לצרף מה שהובא לעיל - דכיון דלאו משום הפטרה קאמרינן ליה אלא כזמר בעלמא ולכן ראוי לדלג בה. (ואף שבהפטרת משפטים נהג הגר"ש דבליצקי צוק"ל ליהרר מלדלג למפרע - ודלא כמנהג העולם).

תובנות, הנחיות,
ולקבלת הגליון ניתן לפנות:
besod567@gmail.com
058-3295299

לעילוי נשמת הגאון רבי בעלזאל בנימין בן
רבי יום טוב ליטמן הלוי מסטבוים זצ"ל
נלב"ע עש"ק נפ"ב יול' כ"ב אלול תשנ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

